

NOTITIE – WATER

Project	Bestemmingsplan 'Benedenveer'
Plaats	Sliedrecht
Opdrachtgever	GEM Benedenveer BV io
Contactpersoon	De heer J. Luykx
Werknummer	1407G489
Datum	27 februari 2015

Aanleiding

Het voornemen is om op een braakliggend terrein een maatschappelijke sportfunctie (bijvoorbeeld een sporthal), bedrijfshuisvesting en/of kantoren en woningen te realiseren. De mogelijkheid bestaat om in plaats van 100% woningen, 100% bedrijven te realiseren of 50% woningen en 50% bedrijven. De locatie is gelegen ten zuiden van de Craijensteijn, ten oosten van de Parallelweg en ten westen van de zorginstelling ASVZ Merwebolder. Op de volgende afbeelding is de locatie globaal aangegeven.

Afbeelding 1: Ligging plangebied.

Voor de locatie zijn een vijftal ontwikkelingsmodellen uitgedacht. Een definitieve keuze welk model als uitgangspunt voor het bestemmingsplan is op dit moment nog niet genomen, de voorkeur gaat uit naar model 3. In deze notitie geldt model 3 als uitgangspunt. Echter, het betreffende model dient nog geoptimaliseerd te worden. In de volgende afbeelding is model 3 weergegeven.

Afbeelding 2: Model 3.

Deze ontwikkeling wordt in het op te stellen bestemmingsplan 'Benedenveer' mogelijk gemaakt. Eén van de aspecten die voor deze ontwikkeling van belang zijn is het aspect water.

Wettelijk kader

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en is opgesteld voor de planperiode 2009 - 2015. Het Nationaal Waterplan is in december 2009 door de minister-raad vastgesteld.

Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Het rijk streeft naar een duurzaam en klimaatbestendig waterbeheer en heeft de ambitie om de komende decennia te investeren in bescherming tegen overstromingen en in de zoetwatervoorziening.

Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op de korte en de lange termijn. Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken moet het water meer bepalend zijn bij de besluitvorming over grote ruimtelijke opgaven dan voorheen. De mate van bepalendheid wordt afhankelijk gesteld van, onder meer, de omvang en de aard van de ingrepen, bestaande functies, nieuwe andere ruimteclaims en de bodemgesteldheid van een gebied.

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Het Nationaal Waterplan is gedetailleerder dan de SVIR en blijft als uitwerking van de SVIR bestaan. Specifiek gaat het over de gebieden die deel uitmaken van de ruimtelijke hoofdstructuur, het IJsselmeer, de Noordzee en de rivieren. Ook de bescherming van vitale functies en kwetsbare objecten is een onderwerp van nationaal belang. Hiervoor geldt het Barro.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van de waterkeringen, het oppervlaktewater en het grondwater, verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening en zorgt voor een eenduidige bestuurlijke procedure en daarbij behorende rechtsbescherming voor besluiten. De Waterwet dient als paraplu om de Kaderrichtlijn Water (KRW) te implementeren en geeft ruimte voor implementatie van toekomstige Europese richtlijnen.

De waterschappen hebben een bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen, bemalingen en infiltraties, met uitzondering van onttrekkingen voor drinkwater, koude en warmteopslag en grote industriële onttrekkingen van meer dan 150.000 m³/jaar. Gemeenten hebben verdergaande taken en bevoegdheden in het kader van de zorgplicht voor het inzamelen van afvalwater in de riolering en voor hemelwater en grondwater.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is het kabinetsstandpunt over het waterbeleid in de 21^e eeuw vastgelegd. De hoofddoelstellingen zijn: het waarborgen van het veiligheidsniveau bij overstromingen en het verminderen van wateroverlast. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan ruimtelijke maatregelen boven technische maatregelen.

In het NBW is ook de watertoets als procesinstrument opgenomen. De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doel-

stellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Uitvoering van de watertoets betekent in feite dat de gemeente en de waterbeheerder samenwerken bij het uitwerken van ruimtelijke plannen, zodat problemen in het gebied zelf en de omgeving worden voorkomen. De watertoets is sinds 2003 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening en hiermee verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten.

In 2008 is het NBW geactualiseerd met als doel de watersystemen in 2015 op orde te krijgen, met name op het gebied van wateroverlast en watertekort.

Kaderrichtlijn water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) geeft een kader voor de bescherming van de ecologische en chemische kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater. Zo dienen alle waterlichamen in 2015 een 'goede ecologische toestand' (GET) te hebben bereikt en dienen sterk veranderende c.q. kunstmatige wateren in 2015 een 'goed ecologisch potentieel' (GEP) te hebben bereikt. De chemische toestand dient in 2015 voor alle wateren (natuurlijk en kunstmatig) goed te zijn.

Waterbeheer 21^e eeuw (WB21)

In september 2000 heeft de commissie Waterbeheer 21^e eeuw advies uitgebracht over het toekomstig waterbeheer in Nederland. Belangrijk onderdeel van WB21 is het uitgangspunt van ruimte voor water. Er mag geen afwenteling plaatsvinden. Berging moet binnen het stroomgebied plaatsvinden. Dit betekent onder andere het aanwijzen en instandhouden van waterbergingsgebieden. Daarnaast wordt verdroging bestreden en worden watertekorten verminderd.

Beleid waterschap

De gemeente Molenwaard is gelegen in het gebied van Waterschap Rivierenland. Het waterschap is verantwoordelijk voor het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer in het plangebied en de zorg voor de waterkeringen.

Met ingang van 22 december 2009 is het Waterbeheerplan 2010-2015 'Werken aan een veilig en schoon rivierenland' bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen. Hier wordt onder andere de compensatieverplichting geregeld bij plannen waarin sprake is van een toename van verhard oppervlak.

De wateropgave voor bestaand stedelijk gebied wordt vastgesteld en opgelost via het stedelijk waterplan. Voor de gemeente Sliedrecht zal een deel van de wateropgave een plek moeten krijgen in de ontwikkeling van de Merwedezone. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen.

De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken in stand te houden. De verboden betreffende die handelingen en gedragingen die in principe onwenselijk zijn voor de constructie of de functie van watergangen en waterkeringen. Van alle verboden werken en/of werkzaamheden die niet voldoen aan de criteria van de algemene regels, kan ontheffing worden aangevraagd. Duidelijke en vastgestelde uitgangspunten hierbij zijn geformuleerd en vastgelegd in beleidsregels. Initiatieven voor (bouw)werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden hieraan getoetst.

Onderzoek

Huidige situatie

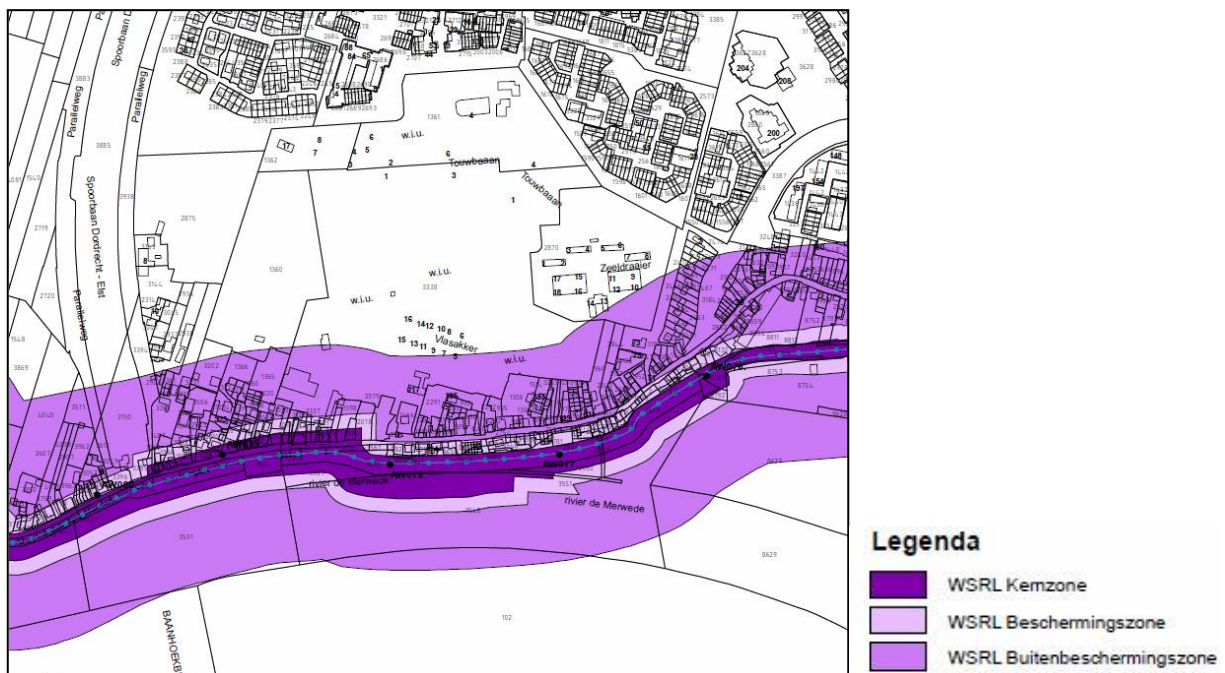
Op het huidige terrein van de Merwebolder vindt onderbemaling plaats, zodat hier sprake is van een polder in de polder. De waterstanden in het plangebied variëren tussen -2.10 NAP in het oostelijk deel en -1.90 NAP in het westelijk deel. Het waterpeil van -2,10 m NAP is het peil van de onderbemaling en het waterpeil van -1,92 m NAP is het polderpeil is.

In het vigerende bestemmingsplan 'Benedenveer' is opgenomen dat bij eventuele bestemmingswijziging, mede gelet op de karakteristiek van het gebied, een hoge prioriteit zal worden gegeven aan de kwaliteit van het oppervlaktewater. Van nature gaat het hier om een waterrijk gebied met een dichte slotenverkaveling, brede watergangen in en rond het plangebied en een hoge grondwaterstand. Onder en rond het hoogspanningstracé is voldoende ruimte om de noodzakelijke hoeveelheid open water te realiseren. Het regenwater zal direct op het open water worden afgevoerd. Dit houdt uiteraard verband met de keuze van rioleringsysteem.

Bijzonder geschikt voor de natuurlijke waterzuivering is de natuurlijke inrichting van de oevers (natuurvriendelijke oevers) en het aanbrengen van watervegetatie (riet en biezenzones). Een gebied dat bij uitstek in aanmerking komt voor de verdere uitbouw van het open water en voor natuurontwikkeling, is het gebied onder de hoogspanningstracé.

- Waterkering

Onderstaand is een uitsnede opgenomen uit de 'Legger Waterkeringen Alblasserwaard en Vijfheerenlanden' waarop de ligging van de beschermingszones langs de waterkering is aangegeven.

Afbeelding 3: Uitsnede 'Legger Waterkeringen Alblasserwaard en Vijfheerenlanden'.

Op de verbeelding het onderhavige bestemmingsplan is de ligging van de waterkering (Kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone) maangegeven.

- De kernzone van de waterkering heeft de bestemming 'Waterstaat-Waterkering', hiervoor gelden regels;

- De beschermingszone heeft de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk - 1', hiervoor gelden regels;
- De buitenbeschermingszone heeft de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk - 2', hiervoor gelden geen regels, maar dit betreft een attentiefunctie.

Voorgenomen ontwikkelingen

Het voornemen is om op een braakliggend terrein te bebouwen met een sporthal en ongeveer 50 woningen of bedrijven (voor de watertoets maakt dat niet uit). De locatie is gelegen ten zuiden van de Craijensteijn, ten oosten van de Parallelweg en ten westen van de zorginstelling ASVZ Merwebolder. Voor de locatie zijn een vijftal ontwikkelingsmodellen uitgedacht. Een definitieve keuze welk model als uitgangspunt voor het bestemmingsplan is op dit moment nog niet genomen. Model 3 heeft vooralsnog de voorkeur. Op basis van dit model wordt de invloed op de waterhuishouding bepaald.

Om te bepalen wat de toename aan verharding is zijn de volgende aannames gedaan:

- De oppervlaktes voor de sporthal, het parkeren en de verharding in openbaar gebied betreffen 100% verharding;
- Voor het oppervlak van het uitgeefbaar gebied voor de woningen wordt 50% als verhard beschouwd;

Op basis van deze aannames is de volgende tabel opgesteld:

Tabel 1: Programma model 3.

Grondgebruik	Oppervlakte	toename verharding
Uitgeefbaar		
Sporthal	3.411 m ²	100% (3.411 m ²)
Parkeren	4.450 m ²	100% (4.450 m ²)
Overig (woningen)	14.225 m ²	50% (7.112,5 m ²)
Subtotaal	22.086 m²	14.973,5 m²
Openbaar		
Groen	2.886 m ²	0% (0 m ²)
Water	7.860 m ²	0% (0 m ²)
Verharding	2.735 m ²	100% (2.735 m ²)
Subtotaal	13.481 m²	2.735 m²
Totaal	35.567 m²	17.708,5 m²

Bovenstaande berekening laat zien dat in model 3 een toename van 17.708,5 m² aan verhard oppervlak wordt voorzien. Echter, model 3 dient nog geoptimaliseerd te worden. Naar alle waarschijnlijkheid zal het verhard oppervlakte groter zijn. Het Waterschap Rivierenland hanteert vuistregels voor compenserende waterberging. Deze vuistregels zijn:

- Het oppervlak open water van te dempen watergangen dient 1:1 gecompenseerd te worden door de aanleg van open water.
- Bij toename van verhard oppervlak geldt 436 m³ extra waterberging per hectare toename van verhard oppervlak indien dat verhard oppervlak loost op open water (gebaseerd op een maatgevende bui van T=10+10%). Voor de verhardingen die lozen op bijvoorbeeld een waterdoorlatende verhardingen (kunstmatige bergingsvoorzieningen) hanteert het waterschap een compensatie van 664 m³/ha (gebaseerd op een maatgevende bui van T=100+10%).

Berekening benodigde waterberging

Ervan uitgaande dat de waterberging wordt voorzien in de vorm van open water wordt de norm van 436 m³/ha aangehouden. Gelet op de toename van 1,77 hectare aan verharding is (1,77x436 m³ =) 771,7 m³ aan compenserende waterberging benodigd. Uitgaande van een peilstijging van 0,20 meter

is 3.858,6 m² aan waterberging benodigd. In het plan wordt 7.860 m² aan open water voorzien. Ervan uitgaande dat dit tevens volstaat voor de compensatie voor het dempen van bestaande watergangen, wordt voldaan aan de uitgangspunten van het waterschap ten aanzien van waterberging.

Gezien model 3 nog geoptimaliseerd dient te worden, dient in ieder geval rekening gehouden te worden met een compensatie van 436 m³ water ten opzichte van 1 hectare verharding.

Veiligheid

Het plangebied is buiten de kern- en beschermingszone gelegen van de primaire waterkering langs de Beneden Merwede.

Waterkwaliteit en natuurvriendelijke oevers

In het vigerende bestemmingsplan is aangegeven dat het gebied onder de hoogspanningsverbinding bijzonder geschikt zou zijn voor natuurlijke inrichting van de oevers.

Voor de nog op te richten bebouwing is het tevens van belang om duurzame, niet-uitlogbare bouwmaterialen toe te passen om diffuse verontreinigingen van water en bodem te voorkomen. Zink, lood, koper en PAK's-houdende materialen mogen uitsluitend worden toegepast als deze worden voorzien van een coating.

Riolering

Ten behoeve van de vuil- en hemelwaterafvoer wordt het plangebied voorzien van een gescheiden rioleringsstelsel.

Overleg waterbeheerder

In het kader van het wettelijke vooroverleg wordt dit bestemmingsplan en deze waterparagraaf aan de waterbeheerder Waterschap Rivierenland voorgelegd.

Conclusie

Gelet op het voorgaande levert het aspect water geen belemmering op voor de ontwikkelmogelijkheden in het bestemmingsplan 'Benedenveer'.